

A Magyar Autóklub Jogi és Érdekvédelmi Bizottsága 2017. szeptember 20-án tartott ülésén az alábbi Állásfoglalást fogadta el:

Mivel a hatályos rendelkezések aránytalan súlyos következményekre vezethetnek jóhiszemű és jogkövetési szándékú autósok számára is, ezért a Magyar Autóklub a gépjármű felelősségbiztosítási törvény azon rendelkezésének módosítását indítványozza a jogalkotó felé, miszerint a gépjármű felelősségbiztosítási szerződés a biztosítási érdek megszűnésével, azaz a gépjármű illetve az üzembentartói jog változásával egyidejűleg megszűnik.

A javasolt változás lényege – külföldi példák alapján – hogy:

A gépjármű felelősségbiztosítási fedezet legalább az átírás kezdeményezése időpontjáig, de legkésőbb addig szálljon át a vevőre, amely határidő alatt a vevő a gépjármű hatósági átírását kezdeményezésére köteles.

Indokolás

A Ptk. 6:454 §. (2) bekezdése alapján, ha „*a biztosítási érdek megszűnik, akkor a biztosítási szerződés is megszűnik*”. A gépjármű felelősségbiztosításról szóló (a továbbiakban : gfb tv (2009. évi LXII. tv) 7. § (4) bekezdése szerint: „*A szerződés érdekmúlással szűnik meg a tulajdonjog átszállása esetén, ha a szerződéskötésre kötelezett üzemben tartó személyében változás áll be*”.

A jogszabályok az érdekmúlással megszűnésre nézve külön rendelkezést nem tartalmaznak, amiből az következik, hogy a gfb szerződés megszűnik a tulajdonos változás időpontjában. A tulajdonosváltás ingóság, tehát gépjármű tulajdonjogának átruházása esetén főszabályként (Ptk. 5:38. § (1) bek.) a szerződés megkötésével és a gépjármű birtokának átruházásával bekövetkezik.

Ebből az következik, hogy akkor is megszűnik a gépjármű-felelősségbiztosítási fedezet, ha esetleg tárgynegyedévre, (netán tárgyfélévre vagy tárgy évre) az be volt fizetve.

Szemben tehát például a gépjárművekre vonatkozó súlyadóval, autópályadíjjal a gépjárművekre az eladó által befizetett ezen terhek „fedezettsége” nem száll át a vevőre. Kétségtelen, hogy a „túlfizetett” összeg az eladó részére a hatályos rendelkezések értelmében biztosítótól visszajár, a hátrány azonban nem az eladói, hanem a vevői oldalon jelentkezik.

A vevők egy része ugyanis abban a hiszemben van - éppen az autópályadíjakra és a súlyadóra vonatkozó hatályos rendelkezésekből levont téves, a hatályos jogszabályok fenti tartalmával ellentétes következtetés alapján - hogy nem szükséges a felelősségbiztosítási szerződést azonnal, az adásvétel időpontjában megkötni. Ezen nem változtat, hogy a jogszabály szerint ez kötelező, és az sem, hogy a biztosítást akár előzetesen is meg lehet kötni, mert igen sokan abból indulnak ki, hogy a díj a biztosítóhoz befizetést nyert, tehát legalább egy átmeneti időre, addig amíg az átírás meg nem történik a fedezet fennáll.

Felvethető, hogy a gépjármű tulajdonosváltásának okmányirodai eljárása során az átírás előfeltételeként megkívánják a vevő részéről megkötött felelősségbiztosítás igazolását, ezért legkésőbb ezen időpontban, de csak ekkor szerez a vevő tudomást arról, hogy az eladó által kötött felelősségbiztosítási szerződés nem szállt át rá.

A közúti közlekedés nyilvántartásáról szól 1999. évi LXXXIV. tv 33. § (1) bekezdés b) pontja értelmében azonban a nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítására okot adó körülmény bekövetkeztétől számított 15 napon belül elegendő bejelenteni a bejegyzésre jogosult hatóságnál a jármű új tulajdonosa a jármű tulajdonjogának, a tulajdonos az üzembentartó személyének a változását.

A hatályos szabályozás értelmében a felelősségbiztosítási fedezettel nem rendelkező biztosított által okozott károkért a gépjármű üzembentartója felső határ nélkül teljes kártérítési felelősséggel tartozik, ami akár a fentiek szerinti első néhány napban okozott károokra is fennáll.

Ennek a helyzetnek – tehát a súlyos gondatlanság nélküli fedezetlenségnek – a kizárására számos európai országban, így p. Németországban is ismeretes a felelősségbiztosítás határidős (általában 30 napos) átszállásának intézménye. Ennek megfelelő adaptálása Magyarországon is indokolt lenne, azzal, hogy az új tulajdonos személyében, biztosítási szempontból irányadó körülményeiben megváltozott okokra tekintettel a biztosítónak rendkívüli felmondási jogosultságot lenne indokolt biztosítani.

Budapest, 2017. szeptember 20.

Dr. Kovács Kázmér
Jogi és Érdekvédelmi Bizottság Elnöke

Gyulainé Dr. Tóth Zsuzsanna
Jogi és Érdekvédelmi Bizottság titkára